

Resumé

Tématem diplomové práce je popírání otcovství – zájem dítěte a jeho sociální a biologická realita. Původ této koncepce nacházíme v římskoprávním pojetí rodiny. I přesto, že institut otcovství je znám už z dob starověkého Říma, je stále aktuální tématem.

Cílem práce je vysvětlení otázky popírání otcovství z pohledu zájmu dítěte a jeho sociální a biologické reality. Prací se prolíná i institut určování otcovství, ze kterého téma práce vychází. „Matka je vždy jistá, otec nejistý“, tak zní starořímská zásada, která určuje institut rodičovství. Na základě této zásady a zjištěných skutečností se určuje otcovství, které lze při nesouladu zjištěných skutečností popírat.

V první kapitole zkoumám historický exkurz rodičovství, od antického římského práva až po zákon o rodině. Kapitulu otevřu římskoprávním pojetím rodiny, která je základem současného chápání pojmu rodičovství. Dále nastíním právní vývoj zkoumané otázky za účinnosti všeobecného občanského zákoníku, zákona o právu rodinném a zákona o rodině. Na historický exkurz navazuje analýza platné právní úpravy určování rodičovství dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se zaměřím na jednotlivé právní domněnky určování otcovství.

V druhé kapitole zkoumám právní institut popírání otcovství v případě, že vznikne důvodná pochybnost o správnosti právního stavu.

V následující třetí kapitola se věnuji řízení, v němž dochází k popírání otcovství. Kapitola čtvrtá tvoří hlavní jádro diplomové práce.

Ve čtvrté kapitole podrobně rozeberu problematiku zájmu dítěte v řízení o popírání otcovství. Kapitola je členěna do čtyř podkapitol. Začínám nejprve obecnou definicí rodiny, ve které dítě vyrůstá. Následně rozeberu hlavní otázku práce, zájem dítěte. Přitom se budu snažit zodpovědět související otázky, jako jsou sociální a biologická realita dítěte a právo dítěte znát svůj původ, utajené porody a babyboxy.

V poslední páté kapitole předložím exkurz do německé právní úpravy v oblasti popírání otcovství.

Vztahy mezi rodiči a dětmi patří k nejvýznamnějším osobním vztahům mezi lidmi vůbec. Jsou to vztahy dlouhodobé, které se dotýkají rodičů a jejich dětí neobyčejně těsně a citlivě. Rodiči dítěte rozumíme jak matku, tak otce. Vztah matky a dítěte vznikne na základě narození (zplození dítěte).

Zplozením dítěte vzniká materiální a biologický vztah otce k dítěti, který jde ruku v ruce s určitou sociální a biologickou realitou. Stát má proto naléhavý zájem na tom, aby se vztahy mezi rodiči a dětmi zakládaly a vytvářely tak, jak to nejlépe odpovídá zájmům dítěte.

Význam práv a povinností rodičů k dětem žádá, aby tyto vztahy byly v každém konkrétním případě včas a spolehlivě zjištěny a evidovány v matrikách. V případném nesouladu nebo rozepři mezi rodiči slouží právní institut popírání otcovství.